

Olli Immonen ps

Kirjallinen kysymys sotahistorian ja kansallisen identiteetin kannalta tärkeiden taisteluvälineiden säilyttämisestä museoissa

Eduskunnan puhemiehelle

Vuonna 2011 voimaan tulleet ampuma-aselain kiristykset johtivat museot erittäin vaikeaan asemaan. Haasteita ovat aiheuttaneet muun muassa laissa vaaditut edellytykset ampuma-aseiden säilyttämiseen museoissa. Luvat voidaan antaa vain asekeräilijälle, jolla on Poliisihallituksen hyväksyntä ampuma-aseiden tai aseiden osien keräilyyn ja jonka ampuma-aseiden ja aseiden osien säilytystilojen sijaintipaikan poliisilaitos on hyväksynyt. Vaikeudet ovat myös johtuneet osittain museoissa työskentelevien henkilöiden puutteellisista tiedoista ampuma-aseista ja niiden säilyttämisestä.

Useissa Suomen pienissä maakuntamuseoissa on alueen historiaan liittyneiden henkilöiden ja käytyjen sotien seurauksena sotahistoriallisesti merkittäviä aseita. Ongelmaksi on muodostunut kuitenkin se, ettei museon henkilökunta usein tunne aseiden arvoa riittävän hyvin. Tämän seurauksena museoiden aseita on tuhottu tai deaktivoitu vetoamalla aseiden turvalliseen esillepantoon. Nykytilanteen valossa näyttää siltä, että erityisesti Sotamuseon kokoelmat uhkaavat tuhoutua lopullisesti tämän vuosikymmenen aikana.

Vapaaehtoinen apu ja lahjoitukset ovat olleet merkittävässä roolissa aseiden säilymisen kannalta. Entinen Tykistömuseo, nykyinen Museo Militaria ja Panssarimuseo perustettiin vapaaehtoisten avulla ja lahjoituksilla. Myös Mikkelin jalkaväkimuseo on saanut huomattavia lahjoituksia ja keräysvaroja kansalaisilta. Kyseisten museoiden ansiosta suomalaiset voivat edelleen tarkastella maamme sotahistorian kannalta tärkeitä taisteluvälineitä.

Yksityisten asekokoelmien ja pienten asemuseoiden kohdalla tilanne on huolestuttava. Nykyisen ampuma-aselain puitteissa kokoelmien säilyttäminen vaatimusten mukaisina on mahdollista ainoastaan säätiöimällä toiminta ja hankkimalla lain mukaiset turvajärjestelmät. Suomessa olisi tässä tilanteessa muutettava joko ampuma-aselainsäädäntöä tai perustettava nopeasti useampi riittävän suuri museo, jonne yksittäisiä aseita ja kokonaisia kokoelmia voidaan ohjata esimerkiksi lahjoituksina. Museokiinteistöjen hankintojen ei pitäisi olla haastavaa, koska museokäyttöön soveltuvia kivirakennuksia on myynnissä ympäri Suomen.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Kirjallinen kysymys KK 83/2020 vp

Aikooko hallitus muuttaa ampu-aselainsäädäntöä tai ryhtyä pikaisesti toimiin useampien riittävän suurten kansallisten asemuseoiden perustamiseksi, jotta maamme sotahistorian kannalta tärkeät taisteluvälineet saadaan säilytettyä?

Helsingissä 21.2.2020

Olli Immonen ps